

-सूः 1 the planet Mars; तनयकृताश्च सुचो महीसुते Bri. S. -2 epithets of the demon Naraka. -पुत्री, -सुता an epithet of Sītā. -पृष्ठम् the surface of the earth. -प्रकम्पः an earthquake. -प्ररोहः, -रुह् m., -रुहः a tree; अकुसुमान् दधते न महीरुहः Ki. 5. 10; Śi. 20. 49. -प्राचीरम्, -प्रावरः the sea. -भर्तृ m. a king. -भृत् m. 1 a mountain; अथ जयाय नु मेरुमहीभृतः Ki. 5. 1. -2 a king, sovereign. -मण्डलम् 1 the circumference of the earth. -2 the whole earth. -लता an earthworm. -सुरः a Brāhmaṇa.

महीकृ (महीकरोति) To make great, exalt.

महीयते Den. Ā. (rarely P.) 1 To be glad, happy or prosperous (Ved.). -2 To rise to a high position, thrive, prosper. -3 To be highly respected or honoured; सरस्वती श्रतमहतां महीयताम् Ś. 7. 35.

महीयस् a. Greater, larger, more powerful or weighty or important, mightier, stronger (compar. of महत् q. v.). -m. A great or noble-minded man; अणोरणीयान् महतो महीयान् Kath. 1. 2. 20; प्रकृतिः खलु सा महीयसः सहते नान्यसमुन्नति यया Ki. 2. 21; Śi. 2. 13.

महीला, महेला, महेलिका A woman, female; चारु चचार सरःसु विराजत् काकलिका कलहंसमहेला Rām. Ch. 4. 98.

1 मा ind. A particle of prohibition (rarely of negation) usually joined with the Imperative; मद्वाणि मा कुरु विषादमनादरेण Bv. 4. 41; also (a) with the Aorist, when the augment अ is dropped; कैब्यं मा स्म गमः पार्थ नैतत्त्वयुपपद्यते Bg. 2. 3; पापे रतिं मा कृथाः Bh. 2. 77; मा मूमुहत् खलु भवन्तमनन्यजन्मा मा ते मलीमसविकारघना मतिर्भूत् Māl. 1. 32; the अ is sometimes retained; मा निषाद प्रतिष्ठं त्वमगमः शाश्वतीः समाः Rām. (b) the Imperfect (the augment being dropped here also); मा चैनमभिभाषथाः Rām. 1. 2. 15; (c) the Future, or Potential mood, in the sense of 'lest', 'that not'; लघु एनां परित्रायस्व मा कस्यापि तपस्विनो हस्ते पतिष्यति Ś. 2; मा कश्चिन्ममाप्यनर्थो भवेत् Pt. 5; मा नाम देव्याः किमप्यनिष्टमुत्पन्नं भवेत् K. 307; the Imperative mood also is sometimes used for the Potential; त्वरतामार्यपुत्र एतां समाश्वासयितुं मास्या विकारो वर्धताम् M. 4. (d) the Present Participle when a curse is implied; मा जीवन् यः परावज्ञादुःखदग्धोऽपि जीवति Śi. 2. 45; or (e) with Potential passive participles; मैवं प्रार्थयम्. मा is sometimes used without any verb; मा तावत् 'oh! do not (say or do) so'; मा मैवम्; मा नाम रक्षिणः Mk. 3 'may it not be the police'; see under नाम. Sometimes मा is followed by स्म and is used with the Aorist or Imperfect with the augment dropped, and rarely with the Potential mood; कैब्यं मा स्म गमः पार्थ Bg. 2. 3; मा स्म प्रतीपं गमः Ś. 4. 17; मा स्म सीमन्तिनी काचिज्जनयेत् पुत्रमीदृशम्. -Comp. -चिरम्, -विलम्बम्, -विलम्बितम् ind. without delay, shortly, quickly; अमात्यान् वृष्णिवीराणां द्रष्टुमिच्छामि माचिरम् Mb. 16. 7. 6.

2 मा 1 The goddess of wealth, Lakṣmī; तमाखुपत्रं राजेन्द्र भज माज्ञानदायकम् Subhāṣ. -2 A mother. -3 A measure. -Comp. -पः, -पतिः, वरः epithets of Viṣṇu; हाटकनिभपीताम्बर अभयं कुरु मे मावर Narāyaṇa. 5. 13.

3 मा 2 P., 3, 4 Ā. (माति, मिमीते or मीयते, मित) 1 To measure; न्यथित मिमान इवावर्ति पदानि Śi. 7. 13; 9. 2. -2 To measure or mark off, limit; see मित. -3 To compare with (in size), measure by any standard; पुरः सखीनाममिमीत लोचने Ku. 5. 15. -4 To be in, find room or space in, be contained or comprised in; तनो मयुस्तत्र न कैटभद्विषस्तपोधनाभ्यागमसंभवा मुदः Śi. 1. 23; वृद्धि गतेऽप्यात्मनि नैव मान्तीः 3. 73; 10. 50; 14. 75; 13. 2; 5. 44; माति मातुमशक्योऽपि यदोराशिर्यदत्र ते K. P. 10. -5 To prepare, arrange. -6 To infer, conclude. -7 To form, make, build, construct. -8 To assign, mete out, apporportion. -9 To show, display. -10 To roar, sound. -Caus. (मापयति-ते) To cause to be measured, measure or mete out; एतेन मापयति भित्तिषु कर्ममार्गम् Mk. 3. 16. -Desid. (मित्सति-ते) To wish to measure &c.

मांस n. 1 Flesh. (This word has no forms for the first five inflections, and is optionally substituted for मांस after acc. dual).

मांसम् [मन्-स दीर्घश्च Uṇ. 3. 64] Flesh, meat; समांसो मधुपर्कः U. 4. (The word is thus fancifully derived in Ms. 5. 55:— मां स भक्षयिताऽमुत्र यस्य मांसमिहाद्यपहम् । एतन्मांसस्य मांसत्वं प्रवदन्ति मनीषिणः ॥). -2 The flesh of fish. -3 The fleshy part of a fruit. -सः 1 A worm. -2 N. of a mixed tribe, selling meat. -3 Time. -Comp. -अद्, -अद, -आदिन्, -भक्षक a. flesh-eating, carnivorous (as an animal); अथ तप्स्यन्ति मांसादाः Bk. 16. 29; Ms. 5. 15. -अरिः N. of a plant (Mar. चुका). -अर्गलः, -लम् a piece of flesh hanging down from the mouth. -अर्बुदः, -दम् a kind of disease of the membrum virile. -अशनम् 1 flesh-meat. -2 flesh-eating. -अष्टका N. of the eighth day in the dark half of Māgha. -आहारः animal food. -इष्टा a kind of bird (बल्गुल). -उपजीविन् m. a dealer in flesh. -ओदनः 1 a meal of flesh. -2 rice boiled with flesh. -कच्छपः a fleshy abscess on the palate. -कन्दी a swelling of the flesh. -कामः fond of flesh; P. III. 2. 1; Vār. 7. -कारिन् n. blood. -कीलः a tumour, wart. -क्षयः the body. -ग्रन्थिः a gland. -जम्, -तेजस् n. fat, adeps. -तानः a polypus in the throat. -दृश a. seeing superficially (चर्मचक्षुस्); मा प्रत्यक्षं मांसदृशां कृषीष्ठाः Bhāg. 10. 3. 28. -द्राविन् m. a kind of sorrel. -निर्यासः the hair of the body. -पः a Pīśācha or demon. -पचनम् a vessel for cooking meat. -परिवर्जनम् abstaining from flesh; न तत्फलमवाप्नोति यन्मांसपरिवर्जनात् Ms. 5. 54. -पाकः kind of disease (destroying the membrum virile). -पिटकः, -कम् 1 a basket of flesh. -2 a large quantity of flesh. -पित्तम्, -लित्तम् a bone. -पेशी 1 a muscle. -2 a piece of flesh. -3 an epithet of the foetus from the 8th to the 14th